

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **A.**, IČO: X. zast. JUDr. P., proti odporcovi **JUDr. J.**, správca konkurznej podstaty úpadcu H., IČO: X. zast. JUDr. A., **o určenie pravosti pohľadávky vo výške 470 888,10 Sk**, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 16. apríla 2008 č. k. 5 Cbi 7/05-86, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 16. apríla 2008 č. k. 5 Cbi 7/05-86 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 16.04.2008 č. k. 5 Cbi 7/05-86 rozhodol tak, že žalobný návrh zamietol a navrhovateľ a zaviazal uhradiť odporcovi trovy konania, trovy právneho zastúpenia jeho zástupcu vo výške 9 033,-- Sk. V odôvodnení konštatoval, že je nesporné, že navrhovateľ si konkurznou prihláškou zo dňa 26.08.2002 prihlásil pohľadávku zo zmluvy č. X., X., X. a z faktúry č. 2002/010, 2002/016, 2002/025, 2002/034. Sumár označených faktúr predstavuje výšku nezaplatených faktúr 1 394 469,40 Sk. Príslušenstvo, ktoré označil navrhovateľ v konkurznej prihláške a domáha sa určenia pravosti predstavuje sumu 50 840,80 Sk a pre časť istiny vo výške 1 277 141,20 Sk, sa vedie konanie pod sp. zn. 22 Cb 196/02. Navrhovateľ v konaní o určenie pravosti a výšky pohľadávky popretej sumy síce poukazoval na uzatvorenú Zmluvu o dielo č. X., ako aj na Zmluvu o dielo č. X., avšak nepreukázal, ktoré nezaplatené faktúry, prípadne o akú čiastku sa pri popretej pohľadávke jedná, či predmetná pohľadávka i s poukazom na Dohodu o postúpení práv a povinností zo Zmluvy o dielo na realizáciu diela: „C. zostala na pôvodnom subjekte H. (na úpadcovi) tak, ako uvádza v žalobnom návrhu. Vzhľadom na uvedené skutočnosti dospel súd k záveru, že

navrhovateľ nepreukázal, z čoho predmetná pohľadávka pozostáva a či navrhovateľ i v tejto časti má postavenie veriteľa voči úpadcovi s pohľadávkou vo výške 470 888,10 Sk. Z uvedeného dôvodu žalobu zamietol.

Proti rozsudku sa odvolal navrhovateľ a žiadal jeho zmenu. Namietal, že súd prvého stupňa na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Navrhovateľ si totiž uplatňuje právo zo zmluvy č. X., X., X. a príslušných faktúr, ktoré sa týkajú diela: „R.“. Súd prvého stupňa nesprávne poukázal na Dohodu o postúpení práv a povinností zo Zmluvy o dielo na realizáciu diela: „C.“, a teda na nedostatok pasívnej legitimácie, nakoľko ako je zrejmé, táto nesúvisí s pohľadávkou uplatňovanou v konkurznom konaní. Sám odporca spochybnil popretie pohľadávky, keď na pojednávaní dňa 06.02.2007 uviedol, že sa len domnieva, že sa môže jednať o zmluvu o dielo, uzavretú v roku 1999 pod č. X., ktorá bola v zmysle dohody o postúpení práva a povinností zo dňa 05.06.2002 postúpená na iný subjekt. Z navrhovateľom predložených zmlúv a faktúr vyplýva, že žalovaný nárok sa týka len diela „R.“ a časť tohto nároku bola prejednávaná na Okresnom súde Bratislava II, pod sp. zn. 22Cb 196/02. Je toho názoru, že doloženými zmluvami a faktúrami dostatočne preukázal obchodný vzťah medzi veriteľom a úpadcom a existenciu pohľadávky. Vzhľadom na to, že súd prvého stupňa vyhodnotil dokazovanie v súvislosti s dôkazom, ktorý nemá v predmetnom konaní vzťah k žalovanej veci a týka sa úplne iného diela, na základe čoho dospel k nesprávnemu záveru, navrhuje napadnutý rozsudok zmeniť. K dohode, z ktorej vychádzal súd prvého stupňa, tiež uviedol, že táto nemohla vyvolať požadované účinky, nakoľko navrhovateľ s prevzatím dlhu treťou osobou nesúhlasil.

Odporca vo svojom stanovisku k odvolaniu navrhovateľa uviedol, že tento uvádza dva rozdielne právne dôvody vzniku popretej pohľadávky. Podľa konkurznej prihlášky právnym dôvodom popretej pohľadávky boli zmluvy o dielo č. X., č. X. a č. X., z ktorých oprávnenosť pohľadávky v popretej výške navrhovateľ doposiaľ žiadnymi dôkazmi nepreukázal. Je toho názoru, že navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno, a teda v súlade so závermi súdu prvého stupňa nepreukázal, z čoho prihlásená pohľadávka pozostáva a či má v časti 470 888,10 Sk postavenie veriteľa. Rozporoval tiež, že v zmysle koncentračnej zásady, ovládajúcej konanie o určenie pravosti pohľadávky, je poukazovanie navrhovateľa na oprávnenosť jeho pohľadávky, z iného ako v prihláške uvedeného dôvodu, právne irelevantné. Z uvedených dôvodov navrhuje preto napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal vec podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 O.s.p., bez nariadenia pojednávania a po preskúmaní napadnutého rozsudku dospel k záveru, že sú splnené predpoklady pre jeho zrušenie.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký procesný postup súdu, ktorým účastníkovi odňal možnosť realizovať tie procesné práva, ktoré mu Občiansky súdny poriadok umožňuje, a to najmä zúčastniť sa pojednávania vo veci, byť vypočutý ako účastník, robiť podania, navrhovať vykonanie dôkazov a pod.

Každý účastník má právo, aby vec bola prerokovaná na súde v jeho prítomnosti, aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonaným dôkazom (čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd).

Zásada ústnosti, ako zásada prejednacia v záujme dosiahnutia účelu sporového občianskeho súdneho konania je upravená v ust. § 101 O.s.p., ktoré umožňuje súdu pokračovať v konaní, ak sú účastníci nečinní, pričom z vážneho dôvodu o odročenie pojednávania nepožiadali.

Právo účastníka, aby jeho vec bola prejednávaná verejne a v jeho prítomnosti, zaručené Ústavou Slovenskej republiky je treba chápať tak, aby súd umožnil účastníkovi v konaní uplatnenie jeho práv.

V danom prípade súd prvého stupňa vec prejednal, vyhlásil dokazovanie za skončené a rozhodol na pojednávaní dňa 16.04.2008 bez účasti navrhovateľa. Ako vyplýva zo zápisnice z tohto pojednávania, súd prvého stupňa vychádzal zo zistenia, že navrhovateľovi doručenie predvolania bolo riadne vykázané a svoju neúčasť neospravedlnil. Doručenka z adresy jeho právneho zástupcu vrátená nebola.

Ako vyplýva z obsahu spisu, navrhovateľ je v konaní zastúpený zástupcom (č. l. 74), s plnomocenstvom pre celé konanie, výlučne ktorému súd v takom prípade doručuje všetky písomnosti, a to i v prípade, ak má účastník osobne v konaní niečo vykonať.

Keďže riadne doručenie predvolania tomuto zástupcovi navrhovateľa na uvedené pojednávanie nemal súd prvého stupňa v čase nariadeného pojednávania riadne vykázané, neboli preto splnené podmienky, aby vec na tomto pojednávaní v jeho neprítomnosti prejednal a rozhodol. Na uvedené nemá vplyv ani skutočnosť, že predvolanie u zastúpeného účastníka bolo riadne vykázané, keďže takéto doručenie predvolania nemohlo so zreteľom na uvedené, vyvolať zákonom predpokladané účinky.

So zreteľom k tejto vade konania, bola postupom súdu prvého stupňa navrhovateľovi odňatá možnosť konať pred súdom, z ktorého dôvodu bol napadnutý rozsudok vydaný v rozpore s právnym predpisom.

Žiada sa tiež uviesť, že napriek udelenému plnomocenstvu, doručovanie i ďalších písomností súdom prvého stupňa tomuto zástupcovi navrhovateľa z obsahu predloženého spisu nevyplýva.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožnil s odvolateľom tiež ohľadne jeho tvrdenia, že výška ním prihlásenej pohľadávky, je z obsahu konkurznej prihlášky zrejmalá. Ako vyplýva totiž z dokladov k tejto prihláške pripojených, a to konkrétne súpisu pohľadávok a zádržného, do konkurzu prihlásená istina celkom v sume 2 340 671,20 Sk predstavuje totiž čiastočne pohľadávky z doložených faktúr v sume 1 277 141,20 Sk a v ostatnej časti súpis vyčísluje zádržné k R. v sume 215 953,20 Sk a C. v sume 468 315,30 Sk a 379 261,50 Sk. Záver súdu prvého stupňa o tom, že v konaní nebolo zrejmé, z čoho predmetná pohľadávka pozostáva, odporuje tak obsahu spisu, z ktorého zistenie nie je však tiež celkom v súlade s tvrdením navrhovateľa uvádzaným v odvolaní.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave podľa § 221 ods. 1 písm. f/ a ods. 2 O.s.p. zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie, v ktorom s poukazom na ust. § 224 ods. 3 O.s.p. rozhodne o trovách celého konania.

Pre Krajský súd v Bratislave, ktorému sa vec vracia na ďalšie konanie, je právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky podľa § 226 O.s.p. záväzný.

P o u ě n i e: Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 29. októbra 2008

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu